

Säkerhet och sinnesfrid – viktiga ingredienser för alla semestrar
EN DETALJ SOM ALDRIG FÅR TILLRÄCKLIG
UPPMÄRKSAMHET

Det är alltid klokt att kontrollera stötdämparna innan du ger dig av på en resa.

Bryssel 1 juni 2003

När nu skolorna slutat och sommarsemestrarna väntar runt hörnet förbereder sig många européer för att ge sig iväg med bil till hägrande semester mål. De flesta kommer att resa med hela familjen och packa bilen full med bagage och kanske ha en husvagn eller släpvagn kopplad till dragkroken. Tyvärr kommer mycket få att ägna en tanke åt vilken effekt all denna extra vikt kommer att få på bilens köregenskaper.

Vid färd under dessa förhållanden kommer den extra lasten att bäras främst av bilens bakre fjädring och medföra att bilens front lyfts. Framdäcken kommer därför att få sämre kontakt med vägen och bilens köregenskaper påverkas varvid passagerarnas säkerhet också minskar.

Den sämre kontakten mellan bilens framdäck och vägbanan får ett antal negativa konsekvenser på komforten men framför allt på körsäkerheten: släpet "jazzar", fordonets försämrade stabilitet och väghållningsförmåga, långsam fordonsreaktion och minskad manöverprecision, otillräcklig bromsförmåga och försämrade

belysning. Allt detta är naturligtvis tröttsamt och stressande för föraren.

Experterna hos Monroe – välkänt märke på stötdämpare tillverkade av multinationella Tenneco Automotive – pekar på två specifika risksituationer som båda hör samman med semesterresan och med körsäkerheten. Den första är en fullastad bil som har stötdämpare som inte fungerar optimalt och samtidigt drar ett släp. Den andra är en bil, till och med en ny bil, vars stötdämpare vid överlast inte längre utför sin funktion på ett perfekt sätt.

Det främsta rådet som Monroe ger till alla bilförare som förbereder en semesterresa är att kontrollera bilens stötdämpare och byta ut dem om de inte är i bästa skick.

Den andra rekommendationen som är väsentlig när det gäller fordonets säkerhet, stabilitet och väghållningsförmåga är att alltid byta båda stötdämparna på samma axel även om bara den ena uppvisar tecken på slitage.

Hur vet man när en bils stötdämpare är slitna?

Din mekaniker är oftast den som observerar att stötdämparna är slitna även om du själv ligger närmast till hands för detta. Du bör observera hur fordonet uppför sig under färd – det "jazzar" eller skakar till i kurvor, gungar till eller doppar nosen under inbromsning, styrningen vibrerar, ojämnt slitage på däcken, oljefläckar på marken intill däcken, etc.

Det finns också ett enkelt manuellt test du kan göra själv: sätt händerna på bilens motorhuv och tryck till nedåt med kraft. Om bilen gungar mer än en gång kan det vara ett tecken på att stötdämparna är slitna och behöver bytas.

Byte: originaldel eller inte?

När stötdämparna behöver bytas står bilägaren eller mekanikern inför ett val: ska det vara originaldelar eller ska vi i stället välja en produkt från eftermarknaden?

I detta sammanhang är det viktigt att göra en viss distinktion. Idag har alla stötdämpare, original eller andra, utmärkt funktion. När detta är sagt måste man tänka på att medan originaldelarna är identiska med de som installerades i bilen *när den var ny*, så är de stötdämpare som säljs på eftermarknaden utvecklade med hänsyn till ett antal faktorer: mätarställningen och det relativa åldrandet hos andra mekaniska delar vilket fordrar en större stötdämpare med större ventiler för kompensera för slitaget i andra delar i fjädringen.

Riskerna med slitna stördämpare

Slitna stötdämpare ändrar fordonets uppförande, vilket resulterar i:

1. Minskad väghållningsförmåga och kontakt mellan däck och vägbanan i kurvor.
2. Upp till 2 meters ökning av bromssträckan (vid 50 km/h och med endast en sliten stötdämpare).
3. Oriktig ABS-funktionalitet.
4. Farlig "jazzning" vid omkörning och vid sidvindsförhållanden.
5. Start av vattenplaning även vid låg hastighet.
6. Risk för bländning av mötande fordon vid färd på natten.
7. Ökad trötthet hos föraren och försämrade reflexer (upp till 25%).
8. Onormal och för tidig förslitning av däck.

9. Farlig försämring av fundamentala komponenter i fordonet.

10. Förlorad kontroll över fordonet vid snö- eller isförhållanden.

Som ett resultat av otaliga vetenskapliga tester som utförts på olika fordonstyper har Monroe, alltid ett steg före på säkerhetsområdet, utvecklat en ny stötdämpare. Den kallas **Monroe Reflex™** och har sin grund i Twin Disc-teknologin. Denna innovativa stötdämpare ökar fordonets stabilitet genom att säkerställa konstant kontakt mellan däck och vägbanan när den behövs som bäst, dvs. i kurvor och manövrer i nödlägen. Testerna, som innefattade snabba undanmanövrer med efterföljande återgång till ursprunglig färdriktning, utfördes av GTS, en fristående organisation med huvudkontor i franska Mortefontaine. Testerna visade att vid undanmanövrer säkerställer Monroe Reflex™ överlag högre stabilitet och säkerhet jämfört med traditionella stötdämpare, dvs. traditionella gas- eller hydrauliska som inte utnyttjar Twin Disc-teknologin.

För säker körning, både under normala förhållanden och när fordonet är tungt lastat, marknadsför Monroe också två speciella modeller av nivåreglering för perfekt nivåhållning av det lastade fordonet.

Den första, idealisk för den som ibland drar en båt eller annat på släp, är **Monroe Ride-Leveler®**. Detta är en stötdämpare som kan ställas in efter behov med hjälp av en fristående luftkompressor eller en liten kompressor från Monroe. Den sistnämnda placeras i bagaget och manövreras med en knapp på instrumentpanelen.

Den andra nivåregleringen, **Monroe Level-Light®**, är en självreglerande stötdämpare som anpassar sig automatiskt efter lasten med hjälp av en polyuretanfjäder.

"Innan du förvandlar ditt vardagsfordon till ett bogseringsfordon, råder Monroes tekniker, måste du vara övertygad om att det är lämpligt. Låt kontrollera stötdämparna innan du drar ut på resan och om de är överbelastade bör du byta ut de bakre mot speciella nivåreglerande stötdämpare. Din resa blir då säkrare och du själv betydligt lugnare."

MONROES TEKNIKER REKOMMENDERAR ATT DU KONTROLLERAR STÖTDÄMPARNA VAR 20.000 KM.

För mer information vv kontakta:

Björn Borg
Försäljningschef
Tenneco Automotive Sverige AB
Tel: 0372 705 68
Fax: 0372 703 25
E-post: bjoern.borg@eu.tenneco-automotive.com